

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni 2020. aasta tegevuse kokkuvõte

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjon (*lühendatult TKE*) menetles 2020. aastal **204** avaldust ja tuvastas vajakajäämisi **51** korral, millest meditsiinilise tegevuse vigu oli **25**.

26-l juhul hinnati kaebus põhjendatuks osaliselt: dokumentide ebakorrektnete täitmine, vajakajäämised töökorralduses või suhtlemisel patsiendi, tema sugulaste või lähedastega.

Võrdluseks:

- 2019. a menetletud 178-st juhtumist leiti vajakajäämisi 43;
- 2018. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 45;
- 2017. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 41;
- 2016. a menetletud 147-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2015. a menetletud 106-st juhtumist leiti vajakajäämisi 23;
- 2014. a menetletud 119-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2013. a menetletud 137-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2012. a menetletud 132-st juhtumist leiti vajakajäämisi 31;
- 2011. a menetletud 128-st juhtumist leiti vajakajäämisi 37;
- 2010. a menetletud 125-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2009. a menetletud 105-st juhtumist leiti vajakajäämisi 24;
- 2008. a menetletud 64-st juhtumist leiti vajakajäämisi 16;

Erialade järgi jagunesid kaebused järgmiselt:

hambaravi 39, sh ortodontia üks; peremeditsiin 33, esmatasandi meditsiiniabi vanglates 22, ortopeedia 21, kirurgia kokku 18 (sh üldkirurgia 12, kardiokirurgia kaks, plastikakirurgia kaks, lastekirurgia üks, käekirurgia üks), sünnitusabi ja günekoloogia 15, psühhiaatria 14, erakorraline meditsiin (EMO ja kiirabi) 12, kardioloogia kuus, oftalmoloogia (silmahaigused) kuus, onkoloogia neli, õendusabi neli, neuroloogia kaks, nahahaigused kaks, töötervishoid üks, reumatoloogia üks, otorinolarüngoloogia (kõrva-nina-kurguhaigused) üks, radioloogia üks, anesthesioloogia üks, intensiivravi üks.

Vanglameditsiini teenustega rahulolematuse kohta esitati 34 avaldust. Patsiente esindavad advokaadid/juristid esitasid 9 ja tervishoiuteenuse osutajad 5 hinnangutaotlust. Ülejäänud 156 avalduse esitajad olid patsiendid ja nende lähedased. Peale esmakordsete eksperthinnangu taotluste menetleti 10 teistkordset taotlust isikutelt, kes ei olnud rahule jäänud TKE hinnanguga.

TKE esitas 2020. aastal tervishoiuteenuse osutamise kvaliteedi parandamiseks tervishoiuteenuste osutajatele 18 ettepanekut ja soovitusi, sh seitse hambaraviasutustele, ühe perearstile ja ühe vanglale.

TKE hindab tervishoiuteenuse kvaliteeti tagantjäreli dokumendipõhiselt, s.t hinnangu taotleja avalduse, tervishoiuteenuse osutamist tõendavate dokumentide, tervishoiuteenuse osutaja (s.h tervishoiuteenust osutanud tervishoiutöötaja) selgituste ja vastava eriala eriarsti eksperdiarvamuse andmete alusel.

TKE tegevust reguleerivad õigusaktid on:

- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 50² järgi TKE on nõuandev komisjon, mille eesmärk on patsiendile viimasel viiel aastal osutatud tervishoiuteenuse kvaliteedile sõltumatu hinnangu andmine ning hinnangust tulenevalt Terviseametile, Eesti Haigekassale ja tervishoiuteenuse osutajatele ettepanekute tegemine;
- Sotsiaalministri 16.05.2008. a määrus nr 27 „Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni töökord, tervishoiuteenuse kvaliteedile hinnangu andmise kord ja komisjoni moodustamine ”

TKE näol on riik loonud patsiendile tasuta eksperthinnangu saamise võimaluse selleks, et esitada hagi kohtusse võlaõigusseaduse § 770 lõigete 3 ja 4 kohaselt. TKE eksperthinnang on tsiviilkohtumenetluses kasutatav tõendina, millel nagu igal teiselgi tõendil puudub ettemääratud tõendusväärtus ja kohus hindab hinnangut kogumis teiste talle esitatud tõenditega.

Ekspert hinnangu sisu ei saa vaidlustada, vaid hinnanguga rahulolematu isik, kel endal puuduvad eriteadmised vastaval erialal, võib taotleda oma kulul hinnangut teistelt ekspertidelt. Vaidlustada saab üksnes TKE menetluse õigusvastavust.

TKE ei ole riikliku järelevalve organ ning ei käsitle tervishoiuteenuse osutaja ja patsiendi vahelisi vaidlus- ja rahaküsimusi. TKE hinnang on eriarstidest ekspertide soovituslik arvamus, mis ei sea kellelegi mingeid juriidilisi õigusi ega kohustusi, ei muuda ega lõpeta neid. TKE ettepanek, nõuanne ja soovitus ei kohusta arsti või raviasutust hüvitama patsiendile arstliku vea tagajärjel tekkinud tervisekahju.

Rahalise hüvitise taotlemiseks peab patsient kohtusse pöörduma, kui tal ei õnnestu tervishoiuteenuse osutajaga saavutada kohtuvälist kokkulepet. Konflikti kohtuväliseks lahendamiseks (kauakestva ja kuluka kohtumenetluse vältimiseks) on TKE korduvalt soovitanud tervishoiuteenuse osutajal ja rahulolematul patsiendil kohtuväliselt omavahel kokkuleppele jõuda.

TKE töötab Sotsiaalministeeriumi juures alates 2008. aastast, olles oma tegevuses ja hinnangu andmisel ministeeriumist sõltumatu. Enne 2008. a oli analoogse komisjoni nimeks Arstiabi kvaliteedi ekspertkomisjon (*lühendatult AKEK*).